

което той не желае. Щомъ говоришъ съ природата на чуждъ за нея езикъ, ти ще изпаднешъ въ положението на онзи българинъ, който се хвалилъ предъ съселянитѣ си, че знае много добре турски езикъ. Единъ денъ въ селото имъ дошълъ единъ турски бей. За да му услужатъ въ всичко, селянитѣ извикали този свой братъ, да служи като преводчикъ на бея. Селянинътъ влѣзълъ при бея, който започналъ да му говори на турски. Той разбралъ, че беятъ иска нѣщо. Излѣзълъ вънъ и казалъ на селянитѣ, че беятъ иска единъ скжсанъ сакъ, съ който да лови риба. Като занесълъ сака на бея, последниятъ се ядосалъ, че не го разбрали, набилъ добре селянина и го изпѣдилъ вънъ. Другитѣ селяни го запитали: Защо те би беятъ? — Защото го наддумахъ. — Не, беятъ билъ селянина, защото не го разбралъ. Всички хора сѫ опитали боя на този бей, и то главно за тѣхното невежество. Като невежи, тѣ се представятъ за знаещи.

Единъ нашъ познатъ, добъръ, но скържавъ човѣкъ, често казваше: Даването не седи въ многото. Човѣкъ трѣбва да дава малко, но отъ сърдце. — Не, законътъ на даването не е такъвъ. Знаете ли, колко трѣбва да дадете на човѣка? Дали много, или малко ще дадете на човѣка, не е важно; за васъ е важно да знаете, че пари не трѣбва да давате. Природата не работи съ пари. Парите сѫ човѣшко изобретение. Когато нѣкой дойде при васъ да иска нѣщо, дайте му отъ това, което природата произвежда: жито, картофи, плодове. Пари, обаче, не му давайте. Злато може да му дадете, защото златото се срѣща въ природата. Какво злато можете да му дадете? Дайте му злато въ естественъ видъ, а не златни монети, съ каквito хората боравятъ. Колко злато трѣбва да му дадете? Дайте му въ изобилие, както природата дава. Природата не обича скържавитѣ хора. Тя казва: Когато давашъ, съ крина давай. Цѣли хамбари злато има въ природата, но тѣ се намиратъ на голѣма дѣлбочина. Засега хората не могатъ да проникнатъ въ богатствата на природата. Ако знаеха кѫде е скрито златото въ природата, българитѣ отдавна щѣха да платятъ дѣлговете си. Ако дадете единъ шиникъ злато на нѣкой човѣкъ, преди всичко той не би могълъ да го носи. Златото е тежъкъ металъ. Въпрѣки това, той ще се полакоми за него, ще се нагърби да го носи. Лакомство е това.

Съвременнитѣ хора сѫ доста лакоми. Като срещнатъ нѣкой великъ ученъ, тѣ веднага искатъ да имъ каже той